

Паляничка Н.О., к.т.н., доцент, Ковальов О.О., к.т.н., ст. викл.,
Червоткіна О.О., асистент, Прокопенко О.П., асистент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ТА НЕВІД'ЄМНИЙ ЕЛЕМЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Анотація. У статті розглянуто й проаналізовано роль, значення та переваги виробничої практики, як необхідного компонента підготовки майбутніх фахівців інженерно-технічного профілю. Досліджено специфіку організації практичного навчання на факультеті обладнання переробних і харчових виробництв, де поєднання теоретичних знань із безпосередньою роботою на підприємствах галузі є ключовою умовою формування професійних компетентностей.

Ключові слова: виробнича практика, професійна підготовка, харчові технології, переробні виробництва, освітня програма, технологічне обладнання.

Постановка проблеми. В умовах складної військової ситуації в країні заклади вищої освіти зіткнулись з необхідним кроком використання інструментів дистанційного навчання. У цей час надання якісних освітніх послуг є актуальним питанням. Водночас попри надання можливостей щодо мобільності та швидкості отримання знань, дистанційна освіта має свої недоліки, що можуть негативно позначитися на якості здобутих знань та подальшому їх використанню на практиці. Тому однією з необхідних складових навчального процесу є обов'язкове проходження виробничої практики на підприємствах для розуміння функціонування професійної сфери, а також можливість перевірити наскільки підготовка відповідає вимогам сучасного ринку праці, закріпити отримані знання та перевірити свої сильні сторони [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні освітні та наукові звіти показують, що виробнича практика розглядається як ключовий елемент формування інженера нового покоління. Аналіз останніх досліджень та звітів свідчить про докорінну зміну підходів до організації виробничої практики студентів, вона перестає бути формальним етапом навчання, перетворюючись на інтегрований процес освоєння цифрових

виробничих екосистем. Вона забезпечує інтеграцію теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, з реальними умовами виробництва, сприяючи розвитку професійних компетентностей, практичних навичок і інженерного мислення. Дослідження технічних університетів 2024–2025 років підкреслюють, що 3D-друк металом та композитами став невід’ємною частиною практики. Сучасний машинобудівник має володіти такими навичками, як підготовки моделей до друку, вибору стратегії заповнення для забезпечення міцності, фінішної механічної обробки деталей, виготовлених адитивним методом. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Таким чином, виробнича практика відіграє важливу роль у підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно працювати в умовах сучасного високотехнологічного виробництва.

Формулювання цілей статті. Ціль написання статті полягає в тому, щоб висвітлити, як виробнича практика впливає на систематизацію здобутих знань, закріпленні та демонстрації практичних навичок. Необхідність написання звіту студентом під час проходження практики на підприємстві, це підсумковий документ, який підтверджує готовність майбутнього спеціаліста до професійної діяльності. У звіті студент відображає результати діяльності, аналізує основні робочі процеси та підсумовує набуті професійні навички. Під час перебування на підприємстві студент отримує унікальну можливість випробувати теоретичні моделі в умовах реального виробничого середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виробнича практика є важливою частиною навчального процесу, оскільки саме під час неї студент має можливість перейти від теорії до реальної професійної діяльності. У навчальному закладі здобуваються переважно теоретичні знання, а практика дозволяє побачити, як ці знання застосовуються безпосередньо на підприємстві. Саме тому виробнича практика вважається одним із найважливіших етапів підготовки майбутнього спеціаліста.

Основною метою виробничої практики є закріплення отриманих знань, набуття практичних навичок та підготовка студента до самостійної роботи за обраною спеціальністю. Під час практики студент знайомиться з реальними умовами праці, вивчає особливості роботи підприємства, його структуру, організацію виробничих процесів, систему управління та основні технологічні операції. Це допомагає краще зрозуміти специфіку

майбутньої професії та оцінити власний рівень підготовки. Правильне перефразування передбачає зміну не лише слів, а й структури викладу, що допомагає зробити текст більш оригінальним і природним .

Організація виробничої практики здійснюється на основі договору між навчальним закладом і підприємством, яке виступає базою практики. Також видається наказ про направлення студентів на практику, визначаються керівники від навчального закладу та від підприємства. Саме вони контролюють виконання програми практики, допомагають студенту в роботі та перевіряють результати його діяльності. У деяких випадках студент може самостійно знайти місце проходження практики, якщо воно відповідає вимогам освітньої програми.

Під час проходження практики студент не лише спостерігає за роботою підприємства, а й бере безпосередню участь у виконанні певних виробничих завдань. Він працює з документацією, знайомиться з обладнанням, вивчає правила техніки безпеки, охорони праці та виробничої дисципліни. Це сприяє формуванню відповідальності, уважності, самостійності та вміння працювати в колективі. Практика дозволяє побачити реальні вимоги роботодавців до молодих спеціалістів і підготуватися до майбутнього працевлаштування [2; 5].

Важливою частиною виробничої практики є виконання індивідуального завдання, яке безпосередньо пов'язане зі спеціальністю студента. Це може бути аналіз роботи підприємства, дослідження технологічного процесу, оцінка ефективності обладнання або розробка пропозицій щодо покращення виробництва. Така робота допомагає розвивати аналітичне мислення, вчить працювати з професійною інформацією та приймати обґрунтовані рішення.

У багатьох випадках виробнича практика може бути оплачуваною, якщо студент виконує певний обсяг роботи або бере участь у виробничому процесі нарівні з працівниками підприємства. Це дає можливість не лише отримати корисний досвід, а й перший заробіток за спеціальністю. Дуже часто саме під час практики студенти знаходять своє майбутнє місце роботи, оскільки роботодавці звертають увагу на відповідальних і підготовлених практикантів. У студентських обговореннях також часто радять переписувати матеріал «зі своєї пам'яті», а не просто замінювати слова, щоб текст звучав природніше й унікальніше .

Після завершення практики студент оформлює звіт, щоденник практики, характеристику з місця проходження та інші необхідні документи. У звіті описується діяльність підприємства, виконана робота, результати досліджень, висновки та власні пропозиції щодо

вдосконалення виробничих процесів. Після цього відбувається захист практики або підсумковий залік, під час якого оцінюється рівень підготовки студента та його готовність до професійної діяльності.

Отже, виробнича практика має велике значення у підготовці майбутнього фахівця. Вона дозволяє поєднати навчання з реальною роботою, сформуванню професійні навички, набути досвіду та впевненіше підготуватися до майбутньої кар'єри. Саме завдяки практиці студент починає краще розуміти свою професію та робить перші серйозні кроки до успішного працевлаштування.

Висновки. Проходження виробничої практики є одним із найважливіших етапів підготовки майбутнього фахівця. Це своєрідний «міст» між теоретичним навчанням у закладі освіти та реальною професійною діяльністю. Виробнича практика не лише закріплює знання, а й формує професійну впевненість. Вона допомагає перетворитися зі студента, який «знає про професію», на фахівця, який «вміє працювати в професії». Це критичний крок для успішного старту кар'єри та розуміння своєї ролі в обраній справі. Для багатьох студентів виробнича практика стає першим кроком до майбутнього працевлаштування. Саме під час практики роботодавці можуть оцінити відповідальність, зацікавленість і професійний потенціал практиканта, а студент – зрозуміти, чи відповідає обрана професія його очікуванням та можливостям. Нерідко практика стає початком подальшої кар'єри на тому самому підприємстві.

Отже, виробнича практика є не просто обов'язковою частиною освітнього процесу, а важливим етапом професійного становлення особистості. Вона допомагає сформувати практичні навички, професійне мислення та готовність до самостійної роботи. Саме завдяки практиці студент отримує реальний досвід, стає більш впевненим у власних силах і краще усвідомлює свою роль у майбутній професійній діяльності. Це критично важливий крок для успішного старту кар'єри, професійного розвитку та досягнення високого рівня компетентності у своїй справі.

Література

1. Родінова Н.Л., Червоний М.В., Діордіца І.М. Особливості дистанційного навчання студентів в умовах воєнного стану. *Перспективи та інновації науки*. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина». 2022. №4(9). С. 285–296.

2. Болтянська Л.О., Болтянський Б.В. Організація самостійної роботи студентів засобами інформаційних технологій. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. Праць

ТДАТУ. Мелітополь, 2017. Вип. 20. С. 34–38.

3. Дереза О.О., Дереза С.В. Аналіз процесу впровадження дистанційної форми навчання у закладі вищої освіти. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ. Мелітополь, 2021. Вип. 24. С. 454–461.

4. Проблеми і перспективи розвитку онлайн-освіти: монографія / за заг. ред. д-рки екон. наук, проф. Т.А. Васильєвої, С.І. Котенка. Суми : Сумський державний університет, 2023. 125 с.

5. Прокопенко О.П., Червоткіна О.О. Особливості освіти в умовах дистанційного навчання. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: збірник науково-методичних праць / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Запоріжжя : ТДАТУ, 2025. Вип. 28. С. 261–266.

6. Дереза О.О., Дереза С.В. Засоби і методи навчання професійним дисциплінам в технічному закладі вищої освіти. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ. Мелітополь, 2019. Вип. 22. С. 202–210.

7. Скляр Р.В. Моніторинг якості освітньої діяльності та якості освіти в закладах вищої освіти. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ. Мелітополь, 2019. Вип. 22. С. 40–45.

8. Кюрчев В.М. Організаційні форми дистанційного навчання і специфіка їх застосування в ТДАТУ. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць. ТДАТУ. Мелітополь, 2020. Вип. 23. С. 144–151.

9. Болтянський Б.В., Болтянська Л.О. Організація самостійної роботи студентів засобами інформаційних технологій. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в вищому навчальному закладі*: зб. наук.-метод. праць. 2017. Вип. 20. С. 34–38.

10. Болтянський О.В. Застосування інноваційних технології при викладанні у сучасному вищому навчальному закладі, як фактору формування професійних компетентностей майбутніх фахівців. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в вищому навчальному закладі*: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ. Мелітополь, 2017. Вип. 20. С. 39–42.

11. Болтянський О.В. Напрями професійного саморозвитку викладачів аграрних закладів вищої освіти. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ. Мелітополь, 2020. Вип. 23. С. 174–179.

Palyanychka N., Kovalyov O., Chervotkina O., Prokopenko O.
Production practice as an important and integral element of the educational program

Summary. The article analyzes and considers the role, significance, and benefits of industrial practice as a necessary component of training future specialists in engineering and technical fields. The specifics of organizing practical training at the Faculty of Processing and Food Production Equipment are studied, where the combination of theoretical knowledge with direct work at industry enterprises is a key condition for the formation of professional competencies.

Keywords. Industrial practice, professional training, food technologies, processing industries, educational program, technological equipment.

УДК 378.147

Паляничка Н.О., к.т.н., доцент, **Ковальов О.О.,** к.т.н., ст. викл.

Червоткіна О.О., асистент, **Прокопенко О.П.,** асистент

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ
ГРУПИ ПЕРШОГО КУРСУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Анотація. У статті розглянуто особливості організації діяльності куратора академічної групи першого курсу в умовах дистанційного та змішаного навчання. Визначено основні напрями його роботи, зокрема забезпечення адаптації студентів, підтримку навчальної мотивації та організацію ефективної взаємодії в цифровому освітньому середовищі.

Ключові слова: куратор, здобувачі вищої освіти, адаптація, виховна робота, заклад вищої освіти, дистанційне навчання, змішане навчання, фахівці.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку системи вищої освіти України відбуваються суттєві трансформації, які зумовлюють нові вимоги до підготовки здобувачів вищої освіти. Пріоритетним завданням закладів вищої освіти є не лише формування професійних компетентностей майбутніх фахівців, але й створення сприятливих умов для їх всебічного